

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Son 10 Jild 4
2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 10 (4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холиқулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

Саидов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ходим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Муҳаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Аҳмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Эргашев Икром Абдурасулович – юридик фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пулатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Jale Özlem, Murodaliev Rakhmonali, Askarov Ollabergan</i> ABOUT ARCHAEOLOGICAL SURVEY IN TASHKENT REGION (2022)	9-17
<i>Хомиджонова Мафтунахон</i> АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ СЕВЕРО-ЗАПАДНОЙ УСТРУШАНЫ, В ЧАСТНОСТИ БАСЕЙНА ЗААМИНСУ	18-26
<i>Nig'matullayev Ibrohim</i> SHIA JAMOALARINING MUQADDAS JOYLARI VA ZIYORATLARI	27-32
<i>Arslonbekov Nursulton</i> ZIYOVUDDINXON IBN ESHON BOBOXONNING ARAB MAMLAKATLARIDA BO'LGAN DASTLABKI SAFARI VA UNING NATIJALARI	33-36
<i>Nasirillayeva Nodirabegim</i> ABDULLA NOSIROVNING "TURON" KUTUBXONASIDAGI FAOILAYATI	37-42
<i>Tuyev Fazliddin</i> NAVOIY VILOYATIDA SOG'LIQNI SAQLASH BORASIDA O'ZARO TASHQI HAMKORLIK ALOQALARI	43-47
<i>Davlatova Shoir</i> TURKISTON SOVET AVTONOMIYASINING E'LON QILINISHI VA O'LKADA BOLSHEVIKLARNING BOSHQARUV TASHKILOTLARI	48-53
<i>Muminov Azizbek</i> TURIZM SOHASIDA EKOLOGIK BILIM VA EKOLOGIK MADANIYATNI YUKSALTIRISH	54-59
<i>Abdullayev Elbek</i> AMIR TEMUR VA MUZAFFARIYLAR DAVLATI O'RTASIDA MUNOSABATLARNI YO'LGA QO'YILISHI	60-63
<i>Turg'unov Sherzod</i> NAMANGAN VILOYATI SANOAT KORXONALARIDA MEHNATKASHLAR UCHUN YARATILGAN SOG'LIKNI SAQLASH, SPORT-SOG'LOMLASHTIRISH VA MADANIY – MA'RIFIY SOHADAGI SHAROITLAR HAQIDA FIKR MULOHAZALAR	64-71

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Berdaliyeva Muxabbatxon</i> O'ZBEKISTONDA UY-JOYNI MOLIYALASHTIRISHNI TARTIBGA SOLISH: IQTISODIY VA HUQUQIY JIHATLARI	72-79
<i>Ergashev Jahongir</i> KICHIK BIZNES FAOLIYATIDA TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHNING NAZARIY JIHATLARI	80-84
<i>Imomov Xolmurod</i> TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI	85-90

<i>Атамуродов Шерзод, Самадов Салоҳиддин</i> ИННОВАЦИОН ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТНИ МОЛИЯЛАШТИРИШНИНГ НАЗАРИЙ- УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ	91-99
<i>Қодиров Музаффар</i> РАҚОБАТ МУҲИТИДА ТАШКИЛОТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СТРАТЕГИЯСИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШНИНГ УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ	100-108
<i>Amiriddinova Muslima</i> ANALYSIS OF TOURISM SERVICE TYPE AND GENERAL CATERING TO INCREASE THE TRAFFIC AND TRAFFIC	109-114
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Yuldashev Tazabay</i> DARVIN VA MARKS TA'LIMOTI INSON BORLIG'INI OBYEKTIV TUSHUNTIRISHNING XULOSASI SIFATIDA	115-119
<i>Sultanov Og'abek</i> SHARQDA YOSHLAR MAS'ULIYATIGA DOIR FALSAFIY QARASHLAR RIVOJI	120-123
<i>Tursunkulova Shaxnoza</i> HADISLARDA INSONNING GO'ZAL FAZILATLARI XUSUSIDA	124-127
<i>Khushbokov Oybek</i> THE "TEACHER" PHENOMENON IN THE HISTORICAL AND PHILOSOPHICAL SPACE OF CULTURE	128-134
<i>Tojaliyev Abduqosim</i> YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA ZAMONAVIY KADRLAR TAYYORLASH TIZIMINING INNOVATSION ISTIQBOLLARI	135-139
<i>Sadullaeva Matluba</i> NUMBER AS THE ESSENCE OF THINGS: PYTHAGOREAN PHILOSOPHY	140-145
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Mirzakamolova Maftuna</i> ASSOCIATIV LINGVISTIKA VA UNING XUSUSIYATLARI	146-150
<i>Temirova Hayotxon</i> DIALECT CLASSIFICATION AND PHONETIC CHARACTERISTICS OF UZBEK DIALECTS IN THE SURKHANDARYA REGION	151-155
<i>Surmilova Elena</i> LINGUISTIC AND CULTURAL CHARACTERISTICS OF TONGUE TWISTERS: A LITERATURE REVIEW	156-164
<i>Mahmudova Nigoraxon</i> PRAGMALINGVISTIKADA IKKI YO'NALISH	165-169
<i>Ergasheva Gulshan</i> NEMISCHA FRAZEOLOGIZMLARNING STRUKTUR-SEMANTIK TAHLILI (INSON INTELLEKTUAL SALOHİYATINI IFODALOVCHI IBORALAR MISOLIDA)	170-174
<i>Masharipova Valentina</i> DIFFICULTIES CLASSIFYING PARALINGUISTIC MEANS IN A LITERARY TEXT	175-182

Ibragimova Gulshan

O‘ZBEK SHOIRLARI VA ADIBLARI IJODIDA CHINOR DARAXTI OBRAZI 183-188

12.00.00 – YURIDIK FANLAR*Халиқулов Комолиддин*“COMITAS GENTIUM” ДОКТРИНАСИННИНГ ХОРИЖИЙ ДАВЛАТ СУД
ҚАРОРЛАРИНИ ТАҲ ОЛИШ ВА ИЖРО ЭТИШГА ТАЪСИРИ 189-195*Yakubov Xushnudbek*

TERRORIZMNING KELIB CHIQISH SABAB VA OMILLARI 196-202

*Mutalov Oybek*O‘ZBEKISTONDA ELEKTRON SHARTNOMALARNING HUQUQIY TARTIBI:
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR 203-208*O‘razbayev Laziz*DAVLAT BUYURTMASI ASOSIDA YARATILGAN MUALLIFLIK HUQUQI
OBYEKTLARINING HAMDA XIZMAT ASARINING O‘ZIGA XOS JIHATLARI 209-214*Arslonqulova Aziza*INTELLEKTUAL MULK HUQUQINI XALQARO XUSUSIY HUQUQDA TARTIBGA
SOLISH MASALALARI 215-219**13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI***Saidova Kamola*КОМПАРАТИВНЫЙ АНАЛИЗ РОЛИ ШКОЛЫ И УНИВЕРСИТЕТА В ВОСПИТАНИИ
ЗАПАДНОЙ МОЛОДЕЖИ 220-225*Jumaniyozova Muhayyo*OLIIY TA'LIMDA IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNI O'QITISHGA
KREATIV YONDASHUVNING ZARURATI 226-232*O'smanova Diloromxon*BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING ADABIY-NUTQIY KOMPETENSIYALARINI
SHAKLLANTIRISH VA TASHXISLASHNING ASOSIY MEZONLARINI ANIQLASH 233-240*Nasriddinov Dadaxon*OLIIY HARBIIY TA'LIMDA FIZIKA O'QITISH SAMARADORLIGINI MOBIL ILOVALAR VA
ROBOTOTEXNIKA ELEMENTLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YUZASIDAN
AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR 241-250*Fayziyeva Dildora, Rajabova Gulchexra*BO'LAJAK PEDAGOGLARNING MEDIA KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH
ISTIQBOLLARI 251-259*Marhabo Sayfulloyevna*BUXORO JADIDLARINING TA'LIM-TARBIYAGA OID ASARLARIDA MILLIY
TARBIYA MUAMMO SIFATIDA 260-267*Юсупов Лутфуллоҳ*

КРЕАТИВ ТАЪЛИМНИ ЖАМИЯТ РАВНАҚИДАГИ АҲАМИЯТИ 268-272

Norboyev Farhod

INNOVATSIYALAR MANBALARI: AKTYOR-TARMOQ NAZARIYASI 273-278

Received: 30 September 2024

Accepted: 5 October 2024

Published: 15 October 2024

Article / Original Paper

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS FOR FINANCING INNOVATIVE ENTREPRENEURIAL ACTIVITIES

Atamuradov Sherzod Akramovich

Associate Professor of Navoi State University
of Mining and Technologies
E-mail: sher_zod@inbox.ru

Samadov Salokhiddin Ismatovich

Executive Director of the Public Works Fund under the Ministry of Employment and Labor
Relations of the Republic of Uzbekistan
Independent researcher at the Navoi State Mining and Technological University
E-mail: info@jamoat.uz

Abstract. The article provides information on the theoretical and methodological foundations of financing innovative entrepreneurial activity, as well as detailed definitions of innovative processes and concepts of innovative activity.

Key words: entrepreneurial activity, innovation, innovation activity, know-how, commercialization of innovations, intellectual property, modernization, invention.

ИННОВАЦИОН ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТНИ МОЛИЯЛАШТИРИШНИНГ НАЗАРИЙ- УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ

Атамурадов Шерзод Акрамович

Навоий давлат кончилиги ва технологиялар
университети доценти

Самадов Салохиддин Исматович

Ўзбекистон Республикаси
Бандлик ва Меҳнат муносабатлари вазирлиги
хузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси ижрочи директори
Навоий давлат кончилиги ва
технологиялар университети мустақил изланувчиси

Аннотация: Мақолада инновацион тадбиркорлик фаолиятини молиялаштиришнинг назарий-услубий асослари бўйича маълумотлар келтирилган, шунингдек, инновацион жараёнлар, инновацион фаолият тушунчаларига батафсил таърифлар берилган. Шунингдек, инновация ҳаёт циклининг асосий босқичлари келтириб ўтилган.

Калит сўзлар: тадбиркорлик фаолияти, инновация, инновацион фаолият, ноу-хау, инновацияларни тижоратлаштириш, интеллектуал мулк, модернизация, ихтиро.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I10Y2024N14>

Кириш. Ривожланган давлатларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, мамлакат иқтисодиёти ва жамият тараққиёти кўп жиҳатдан инновацион фаолиятни жорий этишга йўналтирилган ислохотларга боғлиқдир. Шунинг учун, миллий иқтисодиёт самарадорлиги инновацион технологиялар ва ихтироларни ишлаб чиқаришга жорий этиш орқали оширилади. Ҳозирги кунда инновациялар ҳар бир мамлакат иқтисодиётининг муҳим таркибий қисмига айланиб, юқорида келтирилган фикрни қўллаб-қувватлайди.

Мамлакатимизда илм-фанни ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ислохотлар натижасида давлат илмий-техника дастурларини мамлакат иқтисодиёти тармоқларининг энг долзарб масалаларини ечишга йўналтириш, илмий-техника лойиҳаларини экспертизадан ўтказишни бошқа давлатларда мавжуд бўлмаган – очиқ муҳокама тарзида ўтказиш, амалий тадқиқотлар ва инновация лойиҳаларини манфаатдор корхоналарнинг маблағларини жалб қилган ҳолда молиялаштириш каби механизмлар жорий қилинди[1].

Ҳозирги кунда инновация соҳасидаги ютуқларнинг аҳамиятини ошириш, шунингдек, мазкур соҳанинг ҳуқуқий ва назарий асосларини янада такомиллаштириш кун тартибидаги муҳим масалалардан бири сифатида қаралмоқда.

Шунингдек, инновация фаолияти, яъни илмий тадқиқотлар, тажриба-конструкторлик ишлари, янги қурилмалар, усуллар ва моддаларни яратиш ва улардан фойдаланиш, мавжуд қурилма ва усулларни янги йўсинда қўллаш мақсадида интеллектуал фаолиятнинг тан олинган натижаларини (патент, гувоҳнома, ноу-хау) яратиш ва фойдаланишга йўналтириш билан боғлиқ муносабатларни ҳуқуқий ва назарий тартибга солиш тизимини яратиш бугунги кунда муҳим аҳамиятга эга.

Адабиётлар таҳлили ва методология. Б.Сантонинг фикрига кўра, инновация - бу юқори сифатли технологиялар яратиладиган техник, ижтимоий-иқтисодий жараён. Л.А.Баев ва Э.В.Шугуров фикрига кўра, “инновация” тушунчасини аниқлашда қуйидаги ёндашувлар мавжуд:

Объектга кўра ёндашувга асосан, илмий-техник тараққиётнинг натижаси - янги техника ва технология - инновациялар бўлиб хизмат қилади. Объект мезони қуйидагиларни алоҳида ажратиб кўрсатиш имконини беради:

базис инновациялар - йирик ихтироларни амалга оширишдан иборат, технологияларнинг янги авлодини яратишга сабаб бўлган инновациялар;

такомиллаштирувчи инновациялар, яъни илмий-технологик циклнинг барқарор ривожланиши босқичида кўп учрайдиган кичик ихтироларни амалга оширувчи инновациялар;

сохта инновациялар (рационализаторлик инновациялар) техника ва технологияларнинг эскирган авлодларини қисман такомиллаштиришга йўналтирилган бўлиб, одатда техник тараққиёт секинлашишига олиб келадилар, чунки улар жамиятга ҳеч қандай самара бермайди ёки салбий таъсир кўрсатади.

Объект-нафлилик ёндашувига кўра, инновация янги илмий-техник ютуқларни жорий этиш асосида ишлаб чиқарилган янги истеъмол қиймати сифатида таърифланади. Бу ерда инновациянинг нафлилик вазифаси устунлик қилади - жамиятнинг юқори нафлиликка эга бўлган эҳтиёжларини қондириш қобилияти.

Жараён-нафлилик ёндашуви доирасида объект-нафлилик ёндашувдан фарқли ўлароқ, “инновация” категориясига янги амалий воситани барпо этиш, тарқатиш ва қўллашнинг яхлит жараёни сифатида қаралади.

Жараён-молиявий ёндашув нуқтаи назаридан, инновация - бу янгиликларга сармоя киритиш, янги асбоб-ускуналар, технологиялар ва илмий тадқиқотларни ривожлантириш учун молиявий ресурсларни инвестициялаш жараёни[4, 32-6].

И.Абдурахмоновнинг фикрига кўра, “Илм маблағга айланса, ана шу инновация” деб таърифлайди [7, 22-б].

Шу тариқа, “инновация” тушунчаси кўпинча тадқиқотчининг аниқ мақсади билан аниқланади. Ҳар қандай янгилик, ҳаттоки унчалик илғор бўлмаса ҳам, инновация сифатида назарда тутилишини мумкин.

Адабиётларда келтирилган “инновация” тушунчасининг турли таърифларига кўра, у янги ёки такомиллаштирилган маҳсулот ёки технологик жараён сифатида танилган ва инновацион фаолият самараси, бозорга кириш ва ишлаб чиқарилган товарлар ёки хизматларнинг сифатини ўзгаришини таъминлашга хизмат қилади (1-жадвал).

1-жадвалдаги маълумотлар инновацияларни тавсифлашда муаллифларнинг маҳсулот ёки хизматнинг такрор ишлаб чиқариши ва бозор жиҳатларига эмас, балки сифат-технологик ўзгаришларига асосий эътибор қаратадиганини кўрсатади. Эволюцион ёндашув инновацион жараённинг узлуксизлигини таҳлил қилишга қаратилган, ҳар бир инновациянинг иқтисодий мазмуни эса фақат иқтисодиётнинг “инновацион сектори” нуқтаи назаридан кўриб чиқилади. Шунингдек, ишлаб чиқариш омилларининг янги бирикмаси ва ундан келиб чиқувчи товарлар ва хизматлар бозори таркибидаги сифатли ўзгаришлар инновацион жараёнларнинг аниқ кўриниши ҳисобланади.

1-жадвал.

Инновация категориясининг таърифларини таққослама таҳлили [12]

<i>Муаллиф</i>	<i>Таъриф</i>
<i>Пригожин А.И.</i>	Ташкилотлардаги янгиликлар кўриб чиқилган, улар янги барқарорлаштирувчи таркибий қисмларга киритилган маълум мақсадли ўзгаришлар деб тавсифланган (мақсадлари, технологиялари, тартиби ва бошқалар).
<i>Зуб А.Т.</i>	Инновацияни ташкилотда кейинчалик қўлланиладиган инновацион ғоялар, концепциялар ишлаб чиқиш жараёни сифатида белгилайди. Шу билан бирга, ўзгаришлар деганда шарт-шароитлар ўзгариши билан боғлиқ иш усулларидаги тезкор ва чуқур ўзгаришлар жараёни деб тушунтиради.
<i>Асайл А.Н., Карпов Б.М., Перевязкин В.Б., Старовойтов М.К.</i>	Муаллифлар инновацияларни илмий-техник тараққиётнинг ўзига хос намоёиши, янгилик элементларига хос бўлган, бозор талабини қондирадиган, самара келтирадиган маҳсулот ёки хизматларни ишлаб чиқаришни таъминлаш қобилиятига эга технологик жараён, янги ёки модернизациялашган маҳсулот шаклидаги ижодий фаолият натижасидир.
<i>Орлов Л.И.</i>	Инновация тушунчасини янгилик ва ўзгариш тушунчаларига яқин деб ҳисоблайди. Инновацияни қарор қабул қилиш натижаси сифатида белгилайди. У турли хил ечимлар - мос равишда илмий-техник ва ташкилий ечимларга асосланган илмий-техник ва бошқарув инновацияларга кўпроқ эътибор беради.
<i>Молчанов Н.И.</i>	Инновацияни янги маҳсулот ёки хизмат сифатида, уларни ишлаб чиқариш усули, турли соҳалардаги янгиликлар - ташкилий, илмий-тадқиқот, молиявий ва бошқалар сифатида белгилайди. Инновацияни харажатларни тежамкорлигига ёки ушбу тежалишга шарт-шароитлар яратадиган ҳар қандай такомиллашув сифатида тушунади.

<i>Громеко В.И.</i>	Инновация деганда илмий ғоя ёки ихтиронинг иқтисодий самара берадиган амалий қўллаш босқичига олиб чиқилишини таъминлайдиган жараён тушунилади.
<i>Никсон Ф.</i>	Инновацияга янги ёки такомиллаштирилган саноат жараёнлар ва ускуналарни бозорда пайдо бўлишига олиб келадиган турли хил чора-тадбирларнинг (техник, ишлаб чиқариш, тижорат характерга эга) йиғиндиси сифатида таъриф беради.
<i>Санто Б.</i>	У инновацияни ижтимоий-иқтисодий жараён деб ҳисоблайди ва ихтиролар, ғояларни амалда қўллаш орқали такомиллаштирилган маҳсулотлар ва технологияларни яратишга олиб келади деб изоҳ беради. Баъзи ҳолларда (инновация фойдага, иқтисодий самарага йўналтирилган бўлса) унинг бозорга чиқиши қўшимча даромад келтириши мумкин.
<i>Шумпетер И.</i>	У инновацияни тадбиркорлик қобилиятига асосланган ишлаб чиқариш омилларининг янги илмий-ташкилий комбинацияси сифатида белгилайди.
<i>Морозов Ю.П.</i>	У иқтисодий самарага кўпроқ эътиборни қаратади ва инновацияларни янги технологиялар, маҳсулотлар, ижтимоий-иқтисодий, технологик ва ташкилий қарорлар шаклидаги янгиликларни самарали қўллаш сифатида белгилайди.
<i>Завлин П.Н., Казанцев А.К., Миндели Л.Э.</i>	Ишлаб чиқариш жараёни ва/ёки унинг натижаларини такомиллаштиришга қаратилган интеллектуал, биринчи навбатда, илмий-техник фаолият натижаларидан фойдаланиш инновация деб ҳисобланади.
<i>Аллен Ж.А.</i>	У инновацияларни янги маҳсулотлар, хизматлар, жараёнлар ёки хулқ усуллари жорий этилиши ва оммавий истеъмол қилиниши деб ҳисоблайди.
<i>Павитт К., Уолкер В.</i>	Инновация деганда янги ёки такомиллаштирилган маҳсулот ёки технологик жараённи бозорга чиқаришга қаратилган ҳаракатлар (техник, саноат ва савдо ҳаракатлари) мажмуи тушунилади.
<i>Твисс Б.</i>	Иқтисодий жиҳатларга эътиборни кўпроқ қаратади ва ихтиролар ёки янги ғоялар иқтисодий мазмунга эга бўлган жараённи инновация деб ҳисоблайди.
<i>И.Абдураҳмонов</i>	Ўзбекистонда кўплаб салоҳиятли олимлар, илмий ходимлар турли тадқиқот марказларда, институт ва университетларда фаолият олиб боради. “Уларда билим йўқ эмас, бор. Демак, аввало, пул берилган, сўнгра бу билимга айланди. Лекин шу билим ҳолатида турибди, агар биз билимни маблағга айлантиролсак, яъни knowledge based есоному десак, бу инновация бўлади

“Инновация” категориясининг турли талқин қилиниши, инновацион ҳодисаларнинг кўп қиррали табиати билан боғлиқ. Кенг маънода, “инновация” тушунчаси ишлаб чиқаришнинг технологик асосларини тубдан модернизациялаш натижасини акс эттиради. Бу янги таклиф бўлиши туфайли, биринчидан, маълум бир иқтисодий субъект учун юқори даражадаги ноаниқлик, иккинчидан, унинг ҳаётий цикли давомида узоқ муддатли самарага эришиш билан тавсифланади, яъни

инновацион жараённинг узлуксизлиги. Шунинг учун, инновация ўзига хослик ва доимийликни уйғунлаштиради.

“Инновация” ва “инновацион жараён” иқтисодий категориялари ўртасида ўхшашлик бўлса-да, улар бир хил эмас. Инновацион жараён — бу инновацияларни яратиш, ўзлаштириш ва тарқатиш каби босқичлар тўплами, яъни такрор ишлаб чиқарувчи инновация тизимининг зарурий таркибий қисми ҳисобланади.

Муҳокама ва натижалар. Янги билим ва технологияларга эга бўлиш, ижтимоий-иқтисодий ривожланишда улардан самарали фойдаланиш, давлатнинг жаҳон ҳамжамиятидаги ўрни ва роли, шунингдек, аҳолининг турмуш даражасини белгилаб беради.

Шу сабаб, давлатларнинг инновацион сиёсатини шакллантириш тажрибалари ва уларни амалга ошириш механизмларини ўрганиш, шунингдек, уларни Ўзбекистон шароитларига мослаштириш имкониятларини ҳам инobatга олиш долзарб аҳамиятга эга бўлиб бормоқда.

Давлат инновация сиёсати инновация фаолиятини ривожлантириш ва рағбатлантиришга йўналтирилган ижтимоий-иқтисодий сиёсатнинг таркибий қисми ҳисобланади. Иқтисодиётда янги ёки такомиллаштирилган технологик жараёнлар, илмий ишланмалар, тажриба лойиҳа ишлари ёки бошқа фан-техника ютуқлари амалиётга тадбиқ этилади. Бу маҳаллий маҳсулотнинг рақобатбардошлигини ошириш, барқарор иқтисодий ўсишни таъминлаш, аҳолининг яшаш шароитини яхшилаш, шунингдек, мамлакатнинг мудофааси, технологик ва экологик хавфсизлигини таъминлаш учун инновация фаолияти устуворлигини тан олиш учун шакллантирилади ва амалга оширилади.

Бу жараён қуйидаги компонентлардан ташкил топади:

- маҳаллий маҳсулотнинг рақобатбардошлигини таъминлаш учун инновация фаолиятига экономик, ҳуқуқий ва ташкилий шарт-шароитларни яратиш, фан-техника натижаларидан самарали фойдаланиш ва ижтимоий-иқтисодий ривожланиш масалаларини ҳал қилиш;

- фан-техника салоҳиятини ривожлантириш, уни оқилона жойлаштириш ва самарали фойдаланиш, шунингдек, унинг тузилмасини шакллантириш;

- фан ва техниканинг мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда, муҳим ижтимоий вазифаларни тадқиқ этишда, моддий ишлаб чиқариш соҳасида илғор тузилмавий ўзгаришларни таъминлашдаги ҳиссасини, шунингдек, унинг самарадорлик ва рақобатбардошлик хусусиятларини ошириш;

- мамлакат мудофааси, шахс, жамият ва давлат хавфсизлигини ҳимоя қилиш.

Унинг қўйилган мақсадларга эришиш учун давлат инновация сиёсатининг қуйидаги вазифаларини ҳал қилиш муҳим:

- давлат инновация сиёсатининг устувор вазифаларини аниқлаш ва амалга ошириш;

- иқтисодиётда илғор тузилмавий ўзгаришларни таъминлаш;

- инновация фаолияти учун инфратузилмани яратиш ва ривожлантириш;

- маҳаллий инновация маҳсулотининг халқаро бозордаги мавқейини сақлаш ва ташқи иқтисодий инновация фаолиятини ривожлантириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

- инновация фаолиятини ривожлантиришда илм-фан, таълим, ишлаб чиқариш ва молия-кредит соҳаларининг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

- иқтисодиётнинг халқ хўжалиги ва унинг тузилмавий балансини белгилаб берадиган бош йўналишларда ривожлантиришни барқарорлаштириш учун фан-техника салоҳиятидан самарали фойдаланишни таъминлаш.

Давлат органларининг инновация соҳасидаги асосий функцияларига шунларни киритиш мумкин:

- давлат инновация сиёсатини шакллантириш;
 - инноваторларнинг муаллифлик ҳуқуқлари ва интеллектуал мулкни ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий базасини яратиш;
 - инновацияларни ва ушбу соҳадаги рақобатни рағбатлантириш, инновационликни таваккал суғурталаш, ҳамда эскириб қолган маҳсулотларни чиқарганлик учун давлат санкцияларини жорий этиш;
 - инновация соҳасидаги инфратузилмани шакллантиришда иштирок этиш;
 - ижтимоий ва экологик йўналишларни ҳисобга олган ҳолда илм-фан, техника ва технологияларни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини белгилаш;
 - устувор илмий тадқиқотлар ва инновацияларга ресурслар ажратиш;
 - давлат тасарруфидаги ташкилотларда инновация жараёнларини институционал таъминлаш;
 - инновация ва илм-фан билан шуғулланувчи шахсларнинг ижтимоий мавқеини ошириш;
 - инновация соҳаси учун кадрлар тайёрлаш;
 - ҳудудларда инновация жараёнини йўлга қўйиш;
 - инновация жараёнларининг халқаро аспектларини ривожлантириш;
 - миллий инновацион тадбиркорлик манфаатларини ҳимоя қилиш.
- Давлат инновация сиёсатининг асосий тамойиллари:
- маҳаллий илмий салоҳиятга таяниш;
 - илмий ижод эркинлигини таъминлаш, илмий соҳани демократлаштириш ва илмий сиёсатни шакллантиришда ошкоралик;
 - фундаментал илмий тадқиқотларни ривожлантиришни рағбатлантириш;
 - утакчи маҳаллий илмий мактабларни сақлаб қолиш ва ривожлантириш;
 - илм-фан ва техника соҳасида соғлом рақобат ҳамда тадбиркорлик учун қулай шарт-шароит яратиш, инновация фаолиятини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлаш;
 - давлат мудофааси ҳамда миллий хавфсизликни таъминлаш мақсадида илмий тадқиқотлар ва ишланмаларни ташкил этиш учун шарт-шароит яратиш;
 - илм-фан ва таълим интеграциясини ривожлантириш, юқори малакали илмий кадрлар тайёрлашнинг яхлит тизимини яратиш;
 - тадқиқотчилар, ташкилотлар ва давлатнинг интеллектуал мулки ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;
 - очик ахборотни тўсиқсиз олиш ва эркин ахборот алмашинуви ҳуқуқини таъминлаш;
 - мулкчиликнинг турли шаклларидаги илмий тадқиқот ва тажриба лойиҳалаш ташкилотларини ривожлантириш, кичик инновацион тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш;
 - илм-фан ютуқларидан кенг фойдаланиш учун иқтисодий шарт-шароитларни шакллантириш, мамлакат иқтисодиёти учун муҳим бўлган фан-техника ютуқларини тарғиб қилишга кўмаклашиш;
 - илмий иш нуфузини ошириш, олим ва мутахассисларнинг яшаши ҳамда ишлаши учун яхши шароитлар яратиш;
 - илм-фаннинг замонавий ютуқлари ва уларнинг аҳамиятини тарғиб қилиш.

Инновация сиёсатининг асослари давлатдаги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий вазиятга мос келадиган қонунчилик механизмларини қабул қилишдан бошланади. Бу механизмларда бошқарув субъектлари ва объектлари, уларнинг ҳуқуқ-мажбуриятлари ва масъулликлари аниқланади.

Давлат томонидан инновация фаолиятини бошқариш механизми барча манфаатдор томонларнинг фикрларини ҳисобга олиб, инновацияларни рағбатлантириш учун ҳамкорликда чора-тадбирларни амалга ошириш учун шарт-шароитларни яратиши лозим. Инновация сиёсатининг субъектлари сифатида давлат

ҳокимияти (марказий ва маҳаллий), давлат корхоналари ва ташкилотлар, мустақил ҳўжалик юритувчи тузилмалар, ижтимоий ташкилотлар, илмий ходимлар ва инноваторларнинг ўзи киритилади.

Саноат жиҳатидан ривожланган давлатларда ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ўсишининг 80-95%и техника ва технологияларда мужассамлаштирилган янги билимлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Миллий инновация тизимларининг яратилганлиги натижасида инновацион ривожланиш йўлига қадам қўйиш муваффақиятли амалга оширилди. АҚШдаги тадқиқотлар шуни кўрсатмоқдаки, миллий инновация тизимлари ХХ асрнинг муҳим ютуғи сифатида эътироф этилмоқда.

Иқтисодиётнинг шиддатли ривожланиши, капитал ва янги технологиялар бозорлари ўртасидаги мустаҳкам алоқалар, ижтимоий йўналишга эга янги технологияларнинг тобора ортиши, ҳамда билимлар, технологиялар, маҳсулот ва хизматларнинг кенг миқёсда яратилиши ва фойдаланилиши мамлакатнинг инновацион ривожланиши учун институционал асосларни яратишга ёрдам бериши. Глобал чақириқларга жавоб сифатида юзага келган бу жараёнларсиз бошланғич инновацияларни, инновация фаолиятининг субъект ва объектларини ягона тизимда уйғунлаштириш мумкин эмас.

МДҲ мамлакатларида (масалан, Украина, Беларусь, Қозоғистон) инновацион салоҳиятдан фойдаланиш механизми молиялаштириш масалалари ва инсон капитали, ишбилармонлик, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, интеллектуал мулк ҳуқуқини ҳимоя қилиш ва фан соҳасининг ривожланиш даражаси каби омилларга асосланади.

Шу билан бирга, мамлакатдаги инновацион салоҳиятдан фойдаланиш механизмларининг асосий камчилиги, инновацион фаолиятни амалга ошириш учун зарур бўлган тузилмага эга тизимли қонунчилик базасининг йўқлиги, давлат томонидан кўрсатилаётган ёрдам чораларининг етарли эмаслиги ва инновацион инфратузилма субъектлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорликнинг мавжуд эмаслиги ҳисобланади.

Миллий иқтисодиёт ва маҳсулот рақобатбардошлигини ривожлантириш, аҳолининг турмуш сифатини ошириш, ҳамда иқтисодиётнинг ривожланишини таъминлаш учун инновацион молиялаштириш механизмларини яратиш давлат ресурсларини тўплаш, инновацион молиялаштириш соҳасида иқтисодий хавфсизликни таъминлаш, шунингдек, инновацион молиялаштиришнинг талаблари ва натижалари тўғрисидаги ахборотни тўплаш ва уни оммалаштиришни ташкил этишдан иборат долзарб йўналишлар ҳисобланади. Давлат томонидан инновацион молиялаштириш соҳасини қўллаб-қувватлаш, қулай кредит, солиқ ва божхона сиёсати амалга ошириш, ҳамда халқаро ҳамкорликни фаоллаштиришга ёрдам беришни назарда тутиш зарур.

Хулоса ва таклифлар. Жаҳон тажрибасидан кўриш мумкинки, инновацион молиялаштиришга учун молиявий, бозор, техник ва баҳо каби бир қатор хатарлар хос. Соҳада ривожланиш ҳар қандай мамлакатнинг ялпи ички маҳсулот ҳажмининг ўсишига ижобий таъсир кўрсатади, бу эса жаҳон миқёсида инновацияларни қўллаб-қувватлашга бўлган катта эътиборни шартлаб қўяди. Таҳлил натижасида, инновацион молиялаштиришнинг таваккалчилик даражаси юқори экани, олдиндан даромад ёки зиённи аниқ кўриш имкони бўлмаган манбалар қаторида баҳоланиши аниқланди.

Инновацион молиялаштиришнинг назарий жиҳатлари қуйидагиларни ўз ичига олади:

- инновацион молиялаштиришнинг иқтисодий моҳияти, мақсадлари ва вазифалари;
- инновацион молиялаштиришнинг предмети ва тадқиқот услублари;
- инновацион молиялаштиришнинг функциялари, тамойиллари ва ўзига хос хусусиятлари;

- инновацион молиялаштириш усуллари ва механизмлари;
- инновацион молиялаштиришнинг келиб чиқиши ва келажакка йўналтирилиши;
- инновацион молиялаштириш ривожланиш қонуниятлари;
- инновацион молиялаштиришни бошқариш ва назорат қилиш жараёнлари;
- инновацион молиялаштиришда рискларни аниқлаш ва баҳолаш;
- инновацион молиялаштириш сиёсати стратегияси ва тактикаси;
- инновацион молиялаштиришнинг турли бўғинлари;
- инновацион молиялаштиришда давлат бюджети, бюджетлараро трансфертлар, хўжалик субъектлари ва оила бюджетлари ўртасидаги уйғунлик ва фарқлар;
- инновацион молиялаштиришнинг молиявий ресурслар, давлат бюджети, корхоналар молияси ва оила бюджетларига таъсири;
- инновацион молиялаштиришнинг инвестицион муҳит ва хориждан келадиган пул оқимларига таъсири;
- инновацион молиялаштиришнинг молия бозорига таъсирини ўрганиш асосида ўқув-услубий қўлланмалар яратиш.

Шундан хулоса қилиш мумкинки, инновацион молиялаштириш соҳасида қўлланиладиган атамаларни ягона маънода тушуниш ва талқин қилиш учун аниқ тушунчалар ва меъёрларни ишлаб чиқиш жуда муҳимдир.

Хулоса қилиб айтганда, ҳозирги иқтисодий адабиётларда инновацион молиялаштириш тушунчасига ягона ёндашув мавжуд эмаслиги ва етарлича ёритилмаганлиги туфайли, мамлакатимиз манфаатлари, давлат сиёсатининг устувор йўналишлари ва инфратузилмаларига мос равишда инновацион молиялаштириш тушунчаси, унинг механизмлари, моҳияти ва иқтисодий мазмуни, объект ва субъектлари, ваколатлари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, фаолият турлари ҳамда муаммоларини назарий жиҳатдан тадқиқ қилиш ва назарий-услубий ишланмаларни ишлаб чиқиш зарур деб ҳисоблаймиз.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 майдаги “Фаол тадбиркорлик ва инновацион фаолиятни ривожлантириш учун шарт-шароитларни яратиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”гининг ПҚ-3697-сонли қарори.
2. Э.А.Уткин. Управление компаниями. Москва, 1997.-304 с.
3. Степанова И.П. Инновационный менеджмент. Учебник. 2014.
4. Л.Водачек, О.Водачкова. Стратегия управления инновациями на предприятии. Москва, Экономика, 1989.-167 с.
5. И.Н.Шумпетер Теория экономического развития. Москва, Прогресс, 2010. - 344 с.
6. Фатхутдинов, Р. А. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов. 6-е изд. - СПб.:Питер, 2011. - 448 с
7. Дармилова, Ж. Д. Инновационный менеджмент: Учебное пособие для бакалавров / Ж. Д. Дармилова. - М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2013. - 168 с.
8. Атамурадов Ш. А. (2019). Турли минтақаларда венчур инвестицияси муҳити таҳлили ҳамда венчур бизнесини ўзбекистон иқтисодиётига жорий этиш муаммолари. Экономика и инновационные технологии, (6), 69–79. извлечено от https://inlibrary.uz/index.php/economics_and_innovative/article/view/11170
9. Атамурадов Шерзод Акрамович Инновацион фаолиятни венчурли молиялаштиришнинг халқаро моделларини жорий этиш самарадорлиги // Экономика и финансы (Ўзбекистан). 2019. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsion-faoliyatni-venchurli->

- moliyalashtirishning-hal-aro-modellarini-zhoriy-etish-samaradorligi (дата обращения: 09.01.2023).
10. Атамурадов Ш.А. (2022). Саноатда инновацион фаолиятни ривожлантиришда венчур инвестицияларини жалб қилиш масалалари. Архив научных исследований, 2(1). извлечено от <https://journal.tsue.uz/index.php/archive/article/view/1868>
 11. Атамурадов Ш. Хорижий мамлакатларда венчурли инновацион лойиҳалаштириш моделлари // "Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар" илмий электрон журнали. – 2019. – №. 2.
 12. Улашев, И. О., and Ш. А. Атамурадов. "Корхона иқтисодиёти ва менежменти." Ўқув қўлланма. Тошкент-2013.
 13. Атамурадов Ш.А. Инновацион тадбиркорликда венчур инвестицияларини жалб қилиш муаммолари // Экономика и финансы (Узбекистан). 2021. №1 (137). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsion-tadbirkorlikda-venchur-investitsiyalarini-zhalb-ilish-muammolari> (дата обращения: 09.01.2023)

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 10 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).